

بەش.....فەلەسەفە.....

کۆلیژ.....ئەدەبیات.....

زانکۆ.....زانکۆی سەلاحەددین.....

بابەت.....فەلەسەفە ی زانست.....

پەرتووکی کۆرس – (قۆناغی 4)

ناوی مامۆستا / م. ی. بەختیار کەریم قادر

سالی ھویندن: 2020 - 2021

پەرتووکی کۆرس Course Book

فەلسەفەى زانست							1. ناوى كۆرس
بەختيار كەرىم							2. ناوى مامۇستاي بەر پرس
فەلسەفە ئەدەبىيات							3. بەش/ كۆلىژ
نېمىل: bakhtyarkarim@gmail.com ژمارەى تەلەفون (07504916969)							4. پەيوەندى
بۇ نموونە تيۆرى: 8 يەكە بابەت / چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی + فەلسەفەى زانست پراكتیک: تەنھا بابەتەكە تيۆریە							5. يەكەى خویندن (بە سەعات) لە هەفتەپەك
بۇ نموونە تيۆرى: 8 يەكە بابەت / فەلسەفەى زانست + چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی پراكتیک: تەنھا بابەتەكە تيۆریە خستەى وانهكانى هەفتە							6. ژمارەى كار كۆردن
1,30	12,30	11,30	10,30	9,30	8,30		
						شەممە	
	چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی	چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی		چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی	چەمكە فەلسەفییەكان بە نینگلیزی	يەك شەممە	
						دووشەممە	
		سەینارى بەش	سەینارى كۆلیژ			سێ شەممە	
	فەلسەفەى زانست	فەلسەفەى زانست		فەلسەفەى زانست	فەلسەفەى زانست	جوار شەممە	
						پێنج	
							7. كۆدى كۆرس
لێرە مامۇستاي وانهبێژ پروفایەلیك دەنووسیت لەسەر ژياتى ئەكادیمی خۆى (تەنھا ئەكادیمی) یان نامازە بە Webpage, Blog, Moodle دەكات							8. پروفایەلى مامۇستا

ناو / بهختيار كهريم قادر

سالى لهدايك بوون / 1 / 1974/7

بارى خيزانى / خيزاندار

زمارهى موبایل / 07504916969

نيميل / bakhtyarkarim@gmail.com

ميژووى خویندن :

نیستا قوتابی دکتورام له زانکوی (لایدن) ی هۆلهندی له چوارچینوهی پروژهبهکی هاوبهشی زانکوی لایدن و زانکوی سهلاحهدين.

له سالی 2013 هوه تا نیستا ماموستای یاریدههرم له بهشی فلسهفه/کۆلیژی نهدهبیات زانکوی سهلاحهدين.

سالی 2010 تا 2013 وهک شارهزا له وهزارهتی پلاناندان و نهجومهنی وهزیران کارمکردوه.

2008 تا 2010 وهک شارهزا لهگهڵ نهتهوه یهگرتوووهکان کارمکردوه لهبواری پههپیدان.

بهدهستهینانی پروانامی ماستهر له سالی 2007 له بهشی پهیوهندییه نیودهولهتییهکان له زانکوی نۆکسفۆرد بروکس له بهریتانیا.

بهدهستهینانی پروانامهی بهکالۆریۆس له سالی 2006 له بهشی سیاسهت و یاسای زانکوی نۆکسفۆرد بروکس له بهریتانیا.

9. وشه
سهههکیهکان

10. ناوهروکی گشتی کۆرس:

لیره ماموستای وانهبیژ باس له کۆرسهکه دهکات به شینوهیهکی گشتی که پنیوسته نهم خالانهی خوارهوه بگرتهوه:

• گرنگی خویندنی کۆرسهکه (بابهتهکه)

• تیگهیشتنی چهکی سهههکی کۆرسهکه

• بنهما و بیردۆزی کۆرسهکه

• زانینی تهواو به لایهنه گرنگیهکانی بابتهکه

• زانین وتیگهیشتنی پنیوست بۆ دابین کردنی ههلی کار

فلهسهفهی زانست یهکیکه له لقهکانی فلهسهفه که پهیوهندیی به بوارهکانی دهرهوهی فلهسهفهوه ههیه. بهگشتی

فلهسهسوف و زانستکاران کۆک نین لهسهه سروشتی فلهسهفهی زانست. تهناهت نهوانهش که بهخویان دهلین

فلهسهسوفی زانست کۆک نین لهسهه بابتهکانی نهم بواره تاییهتمهنده. بۆ نمونه گفتوگۆیهکی بهناوبانگ ههیه

لهنیوان (ستیفن تولمین) و (ئیرنست ناگل) لهسهه نهوهی نایا پنیوسته فلهسهفهی زانست بریتی بێت له توژیینهوه له

دۆزینهوه زانستییهکان یان توژیینهوه و لیکدانهوهی چهکهکانی لوجیک (یان فلهسهفه بهگشتی). واتا ههندیک

بۆچوون ههیه که دهلین پنیوسته فلهسهفهی زانست وهک بواریکی زانست بخوینریت و بهیپی کههسته و میتودهکانی

زانست کاربکات نهک فلهسهفه.

11. نامانجەکانی کۆرس

ئامانج لەم کۆرسە ئاشناکردنی قوتابییە بەو دیبەیتانە لەسەر پەڕیوەندی ئیوان فەلسەفە و زانست ھەبە. قوتابی تێدەگات لەوەی پێشکەوتنە زانستیەکان چ کارگەراییەکیان دەبێت لەسەر جیھانبینی و چەمک و چوارچۆنە فەلسەفییەکان. ھاوکات پێشکەوتنە فەلسەفییەکان بەدرێژایی میژوو کارگەراییان ھەبوو لەسەر ئاراستە زانست. ھەر و ھا قوتابی ئاشنا دەبێت بە میتۆدی زانستی بۆ توێژینەو و جیاکردنەو توێژینەو زانستی لە گەندەزانیست و بانگەشە ئایدۆلۆجی و ئایینی بەناوی زانستەو.

12. نەرکەکانی قوتابی

لێرە مامۆستا بەرپرسیاریتی قوتابی خوێندکار رووندەکاتەو سەبارەت بە کۆرسەکە بۆ نمونە ئامادەبوونی قوتابیان لە وانەکاندا، لە تاقیکردنەو مەکاندا، راپۆرت و ووتار نووسین... ھتد.
پێویستە قوتابی ئامادەبێت لەسەر جەم وانەکان بە شۆبەیکە بەردەوام .
پێوستە قوتابی بەشداریبێت لە وانەکان بە شۆبەیکە کی کردارەکی لەرێگای دەربیرینی بیرو بۆچوونەکانی خۆی.
پێوستە لەسەر قوتابی ئامادەبێت بۆ تاقیکردنەو وە روژانەو تاقیکردنەو مانگانە بۆ دیاریکردنی ئاستی وکۆکردنەو وە نمرە کی کۆششی سالانە.

13. رێگەکی وانە ووتنەو

لێرە مامۆستا رێگەکی وانە ووتنەو دەنووسیت، بۆ نمونە: داتاشۆ و پاوەر پۆینت، سەر تەختەرش، تەختەکی سپی، سمارتپۆرد یان مەلزمە... ھتد.

لێرەدا مامۆستا ھەموو رێگە و گشت ھۆ و پێناوھەکان دەگریتە بەر بۆ ئەوھ کی بە جوانترین شۆبە بابەتەکان بگات بە قوتابی لە رێگای بەکارھێنانی داتاشۆ و [فتو]ۆی روژانە.

14. سیستەمی ھەلسەنگاندن

لێرە مامۆستا چۆری ھەلسەنگاندن (تاقیکردنەو مەکان یان ئەزمونەکان) دەنووسیت بۆ نمونە تاقیکردنەو مانگانە، کویزەکان، بێرکردنەو رەخنەگرانە (پریزەنتەیشن)، راپۆرت نووسین، ووتار نووسین یان ئامادەبوونی خوێندکار لە پۆلدا... ھتد. ئامانە چەند نمرە کی لەسەر دەبێت و مامۆستا چۆن نمرەکان دابەش دەکات؟

لە م بابەتەدا ھەلسەنگاندنی مامۆستا و ستاوە لەسەر ئەم پۆرەنەکی خوارەو ە :

- 1 □ تاقیکردنەو مەکانی مانگانەو کویزەکان (30) نمرە کی بۆ تەرخانکراو ە .
- 2 □ نوسینی راپۆرت و توێژینەو ە (5) نمرە کی بۆ تەرخانکراو ە
- 3 □ چالاکي و ئامادەبوونی کردارەکی قوتابیش لەناو ھۆلی خویندن (5) نمرە کی بۆ تەرخانکراو ە . بەو ھەلسەنگاندنەش (40) نمرە کی کۆششی سالانە بۆ قوتابی دەردەچیت

15. دەرنەجامەکانی فیربوون

پێرکردنەو ئەم خانەبە زۆر گرنگە، مامۆستا دەرنەجامەکانی فیربوون دەنووسیت. بۆ نمونە: روونی ئامانجە سەرکەبەکانی کۆرسەکە (بابەتەکە) بۆ خوێندکار
گۆنجانندی ناو مەژۆکی کۆرسەکە بە پێویستی دەرو ە و بازاری کار
قوتابی چی نوێ فیر دەبێت لە رێگەکی پیدانی ئەم کۆرسەو ە؟

لە کۆتایی کۆرسەدا قوتابی:

1. تاییهتمهندیهکانی توژیژینهوهی زانستی چین؟ چی توژیژینهوهی زانستی له لیکۆلینهوهی ناسایی جیادهکاتهوه؟
2. پیویسته زانستکاران پابهندن به چ ریکاریکهوه لهکاتی توژیژینهوه له سروشت؟
3. مهرجهکانی روونکردنهوهی زانستی دروست چیه؟
4. پینگهی عهقیلی ریسا و پرنسیپه زانستییهکان چین؟ جیاوازی نیوان زانستکاری (کردنی زانست) و بیرکردنهوه له زانست، یان پراکرتیکی و تیوری.

16. لیستی سهراچاوه

- سهراچاوه بنههتییهکان
- سهراچاوهی سوودبهخش
- گوڤار و ریڤیوو (ئینتەرنیت)

-Blakwell Guide to Philosophy of Science

- John Losee, A Historical Introduction to the Philosophy of Science, Fourth edition

دهروازهیهک بو فلسفهههی زانست – وهرگیرانی ههسن حوسهینی

فلسفة العلم، فیلب فرانک، ترجمه: علی علی ناصف

فلسفة العلم، تألیف: د. صلاح قنوصه

ناوی ماموستای وانهبیژ

ناوی ماموستا بهختیار کهریم قارد
وهک: ۲ کاترمیر

17. بابتهکان

لیزه ماموستای وانهبیژ ناویشانی ههموو نهو بابتهانه
دهنووسیت که بهنیازه بیلیتهوه له تیرمهکه. ههروهها
کورتهیهک له نامانجی ههس یهک له بابتهکان و بهروار
وکاتی وانهکه دهنووسیت. ههس تیرمیک له ۱۶ ههفته کهمتر
نهیت.

وهزی بهکهه

ههفتهی بهکهه

ناساندنی بابتهی فلسفهههی زانست به قوتابیان و
پیشکەشکردنی کۆپیهکی (کۆرس بووک)ی
بابتهکه و لیستی سهراچاوهکان.

چالاکیی: پرسیار و وهلام لهسهه پهیوهندی نیوان
فلسفهه و زانست. چی زانسته و چی زانست نییه؟

نهک: پهیوهندی نیوان زانست و فلسفهه چیه؟

ههفته‌ی دووهم

پیناسه‌ی فلسفه‌ی زانست.

میژووی فلسفه‌ی زانست وهک بواریکی
فلسه‌فه.

چالاکیی: کاری گروپ له‌سه‌ر په‌یوه‌ندی نیوان
فلسه‌فه و زانست.

ههفته‌ی سنیهم

میژوو و فلسفه‌ی زانست

ئهرستو

ههفته‌ی چوارهم

کاریگه‌ری پیشکوتنه زانستییه‌کان له‌سه‌ر چه‌مه‌ک
فلسه‌فیه‌کان.

به‌تلمۆس

کو‌په‌ر نیکۆس

ههفته‌ی پینجه‌م

بنه‌ما فلسه‌فیه‌کانی زانست.

ههفته‌ی شه‌شهم و چه‌وته‌م

په‌یوه‌ندی نیوان زانست و لۆجیک.

په‌یوه‌ندی نیوان زانست و تیۆری زانین.

په‌یوه‌ندی نیوان زانست و میتافیزیک.

چالاکیی: په‌یوه‌ندی/دژیه‌کی نیوان زانست و
میتافیزیک.

هه‌فیه‌ی هه‌شته‌م

بونیا‌دی مه‌عریفه‌ی زانست

ههفتهی نۆیهم

فرانسیس بیهکن

چۆنیتی بهدهستهینانی مهعریفهی زانستی.

ههفتهی دهیهم

میتۆده فلهسهفیهکان بو بهدهستهینانی مهعریفهی زانستی.

ههفتهی یازدهیهم

ئیندهکشن، دیدهکشن و ریسا زانستییهکان.

ههفتهی دوازدهیهم

پیداچوونه و دهرئهئنهجامهکانی بهشی یهکهه

ههفتهی سیانزدهیهم

تاقیکردنهوهی وهرزی یهکهه

وهزی دووه

ههفتهی یهکهه

ئاراسته مۆدیرنهکانی فلهسهفهی زانست

ههفتهی دووه

کۆری قیهنا

ههفتهی سیهه

کارل پۆپهر

ههفتهی چوارهم

بونیدای شۆرشه زانستییهکان

ههفتهی پینجهه

	<p>توماس کون</p> <p><u>ههفتهی شهشههه</u></p> <p>ئیمیری لاکاتوش</p> <p><u>ههفتهی چهوتهه</u></p> <p>ریالیزم و دژهریالیزمی زانستی</p> <p><u>ههفتهی ههشتهه</u></p> <p>گۆرانی تیۆریی</p> <p><u>ههفتهی نۆیهه</u></p> <p>فرهمۆدیلی و میتۆدی زانستهکان</p> <p><u>ههفتهی دهیهه</u></p> <p>زانست و فلسهفهی سهردهه</p> <p><u>ههفتهی یازدهیهه</u></p> <p>پیداچوونهوهی وهرزی دووهه</p> <p><u>ههفتهی دوانهیهه</u></p> <p>تاقیکردنهوهی وهرزی دووهه</p>
	<p>18. بابتهی پراکتیک (ئهگهر ههبیت)</p>
<p>ناوی مامۆستا وهک: 3-4 کانژمیر 2015/10/14</p>	<p>لیره مامۆستای وانهبیژ ناوئیشانی ههموو ئهو بابتهه پراکتیکانه دهنووسیت که بهنیازه بیانیتهوه له تیرمهکه. ههروهها کورتیهک له نامانجی ههه یهک له بابتههکان و بهروار و کاتی وانهکه دهنووسیت.</p>
<p>1. دارشتن: لهه جۆر هتاقیکردنهوهیهه پرسیار مهکان زۆربهی به وشهه وهک روون بکهوه چۆن...؟ هۆکار مهکان چی بوون...؟ بۆچی...؟</p>	<p>19. تاقیکردنهوهکان</p> <p>چۆن...؟ دهستیپدیهکات. لهگهه وهلامی نموونهیهان نموونه دهبیت دهسته بهر بکریت</p>

پ ۱ / چوار روانگه‌ی جياواز هه‌يه بو تىگه‌يشتن له فهلسه‌فه‌ی زانست. به‌دریژی باسی يه‌کيکیان بکه.

پ ۲ / پیناسه‌ی (لایل زیندا) چیه بو فهلسه‌فه‌ی زانست؟

پ ۳ / ره‌خنه‌ی فرانسيس به‌یکن چیه له لوجیکی ئه‌ر هستو؟

پ ۴ / گرفتى ئینده‌کشن چیه له روانگه‌ی (ده‌یقد هیوم) هوه؟

پ ۵ / باسی يه‌کيک له ریگه‌چاره‌کان بکه بو ده‌ربازبوون له گرفتى ئینده‌کشن.

20. تیبینی تر

لیره ماموستای وانهبیژ ده‌توانیت تیبین وکۆمه‌نتی خوی بنوسیت بو ده‌ولمه‌ندکردنی په‌رتووکه‌که‌ی.

21. پیداجوونه‌وه‌ی هاوه‌ل

ئهم کۆرسبووکه ده‌بیت له‌لایهن هاوه‌لکی ئەکادیمیوه سه‌یر بکرنیت و ناوه‌رۆکی بابته‌کانی کۆرسه‌که په‌سه‌ند بکات و جه‌ند وشه‌یه‌ک بنوسیت له‌سه‌ر شیاوی ناوه‌رۆکی کۆرسه‌که و واژووی له‌سه‌ر بکات. هاوه‌ل ئه‌و که‌سه‌یه که زانیاری هه‌بیت له‌سه‌ر کۆرسه‌که و ده‌بیت پله‌ی زانستی له ماموستا که‌متر نه‌بیت.